

Lag

om användning av system för artificiell intelligens vid förfarandet med tillstånd för biometrisk fjärridentifiering i efterhand

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ansökan om tillstånd att använda system för artificiell intelligens vid biometrisk fjärridentifiering i efterhand vid målinriktad sökning i fråga om personer som misstänks eller dömts för brott

En anhållningsberättigad tjänsteman vid polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet ska hos den funktion för förhandsgodkännande som avses i 2 § ansöka om tillstånd att använda ett AI-system för fjärridentifiering i efterhand, när det är fråga om en utredning för målinriktad sökning av en person som misstänks ha begått ett brott eller som har dömts för att ha begått ett brott enligt artikel 26.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens), nedan *AI-förordningen*.

2 §

Funktion för förhandsgodkännande

I anslutning till Polisstyrelsen finns en funktion för förhandsgodkännande. Funktionen för förhandsgodkännande ska agera oberoende och opartiskt i sitt uppdrag. På verksamheten vid funktionen för förhandsgodkännande tillämpas inte 4 § 4 mom. i polisförvaltningslagen (110/1992).

Funktionen för förhandsgodkännande har till uppgift att behandla och avgöra sådana tillståndsansökningar enligt 1 § i denna lag som lämnas in av anhållningsberättigade tjänstemän vid polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet.

Personalen vid funktionen för förhandsgodkännande ska handla utan koppling till förundersökningen av brott. Personalen vid funktionen för förhandsgodkännande ska ha för uppgiften lämplig högskoleexamen, tillräcklig juridisk sakkunskap, god förtrogenhet med frågor som gäller skydd av personuppgifter och annan kompetens som uppgiften förutsätter.

3 §

Beslut om användning av system för artificiell intelligens vid biometrisk fjärridentifiering i efterhand

Funktionen för förhandsgodkännande beslutar på ansökan av en anhållningsberättigad tjänsteman vid polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet om beviljande av tillstånd för användning av ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand när det är fråga om en

Utkast

utredning för målinriktad sökning av en person som misstänks ha begått ett brott eller som har dömts för att ha begått ett brott enligt artikel 26.10 i AI-förordningen.

Om ärendet inte tål uppskov, kan en anhållningsberättigad tjänsteman besluta om användningen till dess att funktionen för förhandsgodkännande har avgjort ansökan om beviljande av tillstånd.

Ärendet ska föras till funktionen för förhandsgodkännande för avgörande på förhand eller utan obefogat dröjsmål och senast 48 timmar efter det att användningen av ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand har inletts när det är fråga om en utredning för målinriktad sökning av en person som misstänks ha begått ett brott eller som har dömts för att ha begått ett brott enligt artikel 26.10 i AI-förordningen.

En anhållningsberättigad tjänsteman vid polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet kan i andra situationer än de som avses i artikel 26.10 i AI-förordningen besluta om användningen av ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand.

3 §

Förfarandet vid funktionen för förhandsgodkännande

Ansökan som gäller sådan användning av ett i artikel 26.10 i AI-förordningen avsett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand när det är fråga om en utredning för målinriktad sökning av en person som misstänks ha begått ett brott eller som har dömts för att ha begått ett brott ska utan dröjsmål tas upp till behandling vid funktionen för förhandsgodkännande. Ärendet ska avgöras skyndsamt. Behandlingen sker skriftligen.

Ärendet kan avgöras utan att den som misstänks eller dömts för brott och som är föremål för målinriktad sökning hörs.

Beslut av funktionen för förhandsgodkännande är inte ett överklagbart förvaltningsbeslut enligt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

4 §

Innehållet i ansökan och beslut

I ansökan och tillstånd som gäller användning av ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand ska anges

- 1) det misstänkta brottet, misstänkt brottstidpunkt och plats för brottet eller straff för brottet,
- 2) den som misstänks eller dömts för brott och som är föremål för målinriktad sökning,
- 3) de fakta med stöd av vilka användning av ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand är absolut nödvändig vid den målinriktade sökningen i fråga,
- 4) den plats eller det område där det insamlade materialet får användas i ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand i samband med en utredning för målinriktad sökning av en person som misstänks ha begått ett brott eller som har dömts för att ha begått ett brott,
- 5) den anhållningsberättigade tjänsteman vid polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet som leder och övervakar användningen av ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand,
- 6) eventuella begränsningar och villkor som gäller användningen av ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand.

Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet får trots sekretessbestämmelserna till funktionen för förhandsgodkännande lämna ut handlingar, uppgifter och annat material som är nödvändigt för skötseln av uppgifterna. Vid behandlingen av ärendet ska det fästas särskild vikt vid att sekretessen iakttas och att informationen i handlingar och informationssystem skyddas genom behövliga förfaranden och datasäkerhetsarrangemang.

5 §

Giltighetstiden för ett tillstånd

Tillstånd kan beviljas för högst sex månader åt gången från den dag tillståndet beviljades eller från tidpunkten för det misstänkta brott som nämns i ansökan. Funktionen för förhandsgodkännande kan förlänga tillståndets giltighetstid sex månader åt gången på ansökan av en anhållningsberättigad tjänsteman vid polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet, om förutsättningarna för beviljande av tillstånd fortfarande föreligger när tillståndet upphör att gälla.

6 §

Avslag på ansökan om tillstånd

Om funktionen för förhandsgodkännande förkastar en ansökan om tillstånd, tillämpas den i artikel 26.10 andra stycket i AI-förordningen avsedda skyldigheten att omedelbart avsluta användningen och radera personuppgifter.

7 §

Meddelande om beslut om tillstånd

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har den vars rättigheter eller skyldigheter saken gäller inte rätt att få vetskap om beslut om tillstånd enligt denna lag förrän han eller hon har anträffats.

När den som är föremål för ett beslut om tillstånd enligt denna lag har anträffats, ska den personen underrättas om dröjsmål med beslutet om tillstånd, om det inte för att trygga statens säkerhet eller skydda liv, hälsa, integritet eller sekretessbelagda taktiska och tekniska metoder är nödvändigt att inte informera personen i fråga och om underrättelsen inte längre äventyrar utredningen av brottet eller förhindrandet av brott.

8 §

Domstolsprövning av beslut om tillstånd

På yrkande av den som är föremål för sådan målinriktad sökning för vilket det beviljats tillstånd att använda ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand, ska Helsingfors tingsrätt konstatera om det funnits förutsättningar för användningen av ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand. Yrkandet ska framställas inom 30 dagar från det att den som framställer yrkandet har fått kännedom om att han eller hon omfattas av ett i artikel 26.10 i AI-förordningen avsett beslut om tillstånd för användning av ett AI-system för biometrisk fjärridentifiering i efterhand.

På behandling av yrkandet tillämpas vad som föreskrivs om häkningsyrkande i 3 kap. 1 § 1 mom. och 3 § i tvångsmedelslagen. Den som framställer yrkandet och den anhållningsberättigade tjänstemannen ska ges tillfälle att bli hörda. Ärendet får avgöras i kansliet utan behandling vid sammanträde, om domstolen anser att det är lämpligt.

Domstolsbeslut i ärenden enligt denna paragraf får överklagas.

8 §

Utkast

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . _____